

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Bc. Marie Ševčíková

Název práce: Vliv nových médií na profesi novináře: deprofesionalizace žurnalistiky

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: PhDr. Martin Groman, Ph.D.

Pracoviště: IMS IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce		x			
1.2	Technika práce		x			
1.3	Struktura práce		x			

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Předložená práce, i když nijak rozsáhlá svým rozsahem, ale hutná obsahem, splňuje všechny nároky na diplomové práce kladené. Z opozice oponenta je to tedy situace poměrně nevděčná, pokud nechce propadnout hnidopišství. Oproti tezím se autorka odchýlila hned v několika aspektech, ale relevantním způsobem tento odklon vysvětlila. Dílem byl způsoben vývojem studovaného materiálu během psaní práce a dílem změnu zavínil výjimečný stav kolem koronakrizy. Autorka se proto například u kvalitativní obsahové analýzy, která měla proběhnout dotazníkovým šetřením mezi českými novináři, zaměřila na mediální výstupy novinářů k tomuto tématu. Tento poměrně neotřelý přístup sice nemá velký potenciál poskytnout relevantní a poroční výpověď, nicméně nabídl zajímavou reflexi toho, o čem sami novináři v souvislosti s novými médii hovoří, co akcentují a co naopak opomíjejí, i když to v práci zůstalo zásadě ve stavu zámlky. Jak se zdá, nejvíce novináři sami akcentují nová média nejen jako zdroj informací, ale jako prostor pro sebe prezentaci své práce.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	B
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	A
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	A
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	B
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	A

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Marie Ševčíková v předložené práci prokázala schopnost poradit si se základním vědeckým textem, s metodikou výzkumu, s obsahovou kvalitativní i kvantitativní analýzou, s prací s prameny a sekundární literaturou. Ve své výzkumné části pak přesvědčivě doložila a rozebrala své teze, přičemž vynikl právě kritický pohled na tematiku

deprofesionalizace, zvláště pak metody práce novinářů se sociálními sítěmi a jejich dobrovolné a v důsledku pro profesi zhoubné přibližování se laickému pohled a metodám psaní zpravodajských či publicistických textů. Jak sama autorka konstatuje: *Profese reprezentují odbornost, která se projevuje spolehlivým a na určité expertize založeným pracovním výkonem. Žurnalista konkrétně má být schopen identifikovat a interpretovat informaci. Pokud však dochází ke stále častějšímu přebírání přímých citací, přidaná hodnota novináře v rámci jeho odbornosti se snižuje.* Tušený rozsah tohoto přejímání obsahů, citací, témat a náhledu novináři z prostředí nových médií a zvláště sociálních sítí, na které autorka upozorňuje, je až zarážející. Zvláště když si uvědomíme, že například pro to, jak masivně novináři dnes v českém prostředí citují například posty svých kolegů i dalších přispěvatelů z Twitteru - autorka pro analýzu zvolila formulaci *napsal na Twitteru*, logicky z ní tedy vypadly všechny další výskyty neobsahující tuto formulaci, skutečný rozsah tohoto postupu při citování v médiích bude tedy daleko masivnější.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplněte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	A
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	A
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	A
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	A
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	B
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Po formální stránce k práci nemám zásadní výhrady, je odvedena pečlivě a kvalitně, drobné jazykové lapsy (jako např. na str. 19 záměna slov „prodat“ a „podat“ ve spojení *zpravodaj prodává zprávy*) jsou natolik ojedinělé a dílčí, že kvalitu výsledku nemohou znevážit.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Diplomní práce Marie Ševčíkové si svým tématem i formou a výsledky zaslouží jednoznačné doporučení k obhajobě a to nejen za odpovědně zpracovanou a zajímavou analytickou část nebo za přehlednou část teoretickou, ale především za odvahu otevřít ne právě často v novinářském oboru diskutované téma. Oceňuji především nepředpojatý a kritický pohled na práci novinářů s novými médii a jejich vliv na deprofesionalizaci profese, což je otázka, kterou by se měla česká novinářská obec zabývat velmi zásadně a detailně, neboť jen zde je dle mého mínění ukryta cesta, jak se deprofesionalizaci a amaterizaci oboru bránit. Vliv nových médií změnit či zeslabit dost dobře nelze, ale pokud si má žurnalistika jako taková udržet standardy své profese, které mají i v budoucnu odlišovat novináře profesionály od běžné populace publikující často na stejných platformách a stejnými kanály, není východisko jinde než právě v profesionálních nárocích na obsah a výstupy jejich práce. Jak autorka upozorňuje, častým řešením ekonomického poklesu a personálního vyčerpání oboru je příklon ke komentářovému psaní, zhusta s využitím zdrojů právě v nových médiích, to ale není prostor, kde by profesionální novináři neměli velkou laickou konkurenci, právě naopak. Cesta je právě tam, kam laik běžně nemůže, protože na to nemá čas, prostředky a erudici, tedy náročnější formáty a žánry novinářského oboru. Pokud bych mohl na závěr vznést jedno doporučení, tak pro případné další pokračování ve výzkumu na tomto poli bych doporučil nejen realizaci neuskutečněného dotazníkového šetření, ale také masivnější srovnání s novináři působícími v sousedních zemích, ale také v jiných sociodemografických podmínkách, které by pomohly usadit fenoméne deprofesionalizace do většího kontextu.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Jak by se podle vás a na základě vašich zjištění měli a mohli novináři deprofesionalizaci svého oboru bránit, když její zastavení nebo retrogradní postup jsou patrně nerealistické?
5.2	
5.3	
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly URKUND.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	
-----	--

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

A výborně

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 11. 6. 2020

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.